

TUPAKKATUOTTEIDEN KULUTUS SUOMESSA

Tupakkatuotteiden kulutus Suomessa

- Nuuskaaminen ja piipunpoltto yleistä 1700- ja 1800-luvuilla
- Piipputupakan kulutus suurimmillaan 1800-luvun lopussa
- Savukkeet Suomeen 1850-luvun alussa
- 1885 tupakkatehdas Rettig alkoi valmistaa savukkeita
- 1920 Suomessa kulutettiin teollisesti valmistettuja savukkeita enemmän kuin muissa maissa
- 1950-luvulla tupakoinnin terveysvaarat tuotiin ensimmäistä kertaa esiin ja tupakoinnin vahingollisuus nousi poliittiseen keskusteluun
- Useista eri toimenpiteistä koostuva tupakoinnin vähentämispolitiikka on tuottanut Suomessa pitkällä aikavälillä tulosta, kulutus on hitaasti vähentynyt.

Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

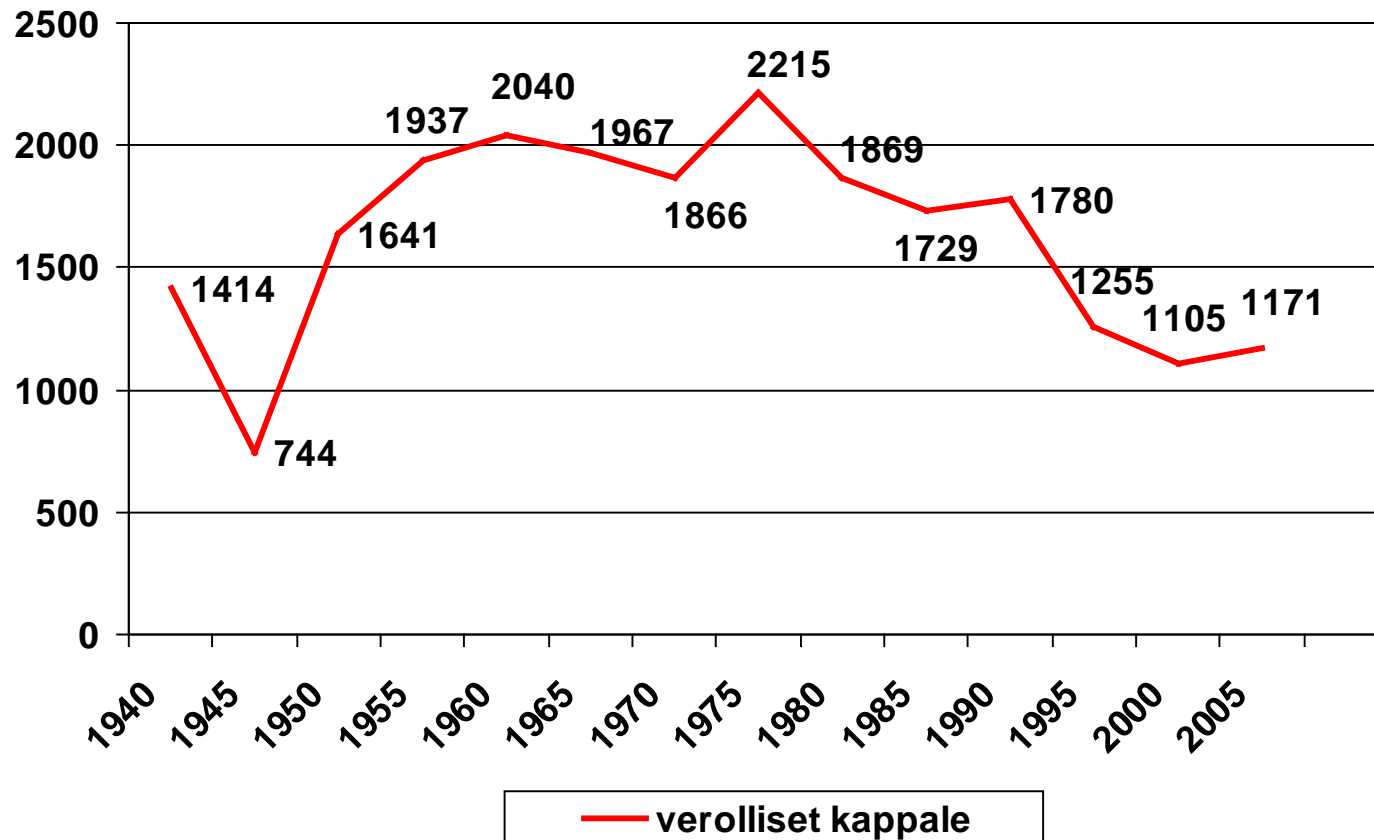
Kolonen. Vähätervaiset savukkeet. Lääninhallituksen julkaisuja 4/1989.

Savukkeiden kulutus

- Sotavuosien jälkeen tupakkatuotteiden kulutus lisääntyi voimakkaasti, 50-luvulla 76 % miehistä tupakoi, naisista 13 %.
- Savukkeiden kulutuksen huippu savutettiin vuonna 1963, jolloin se oli 2 239 kappaletta 15 vuotta täyttäneitä kohden.
- Vuonna 1964 oli kulutuksessa havaittavissa selvä lasku
- Savukkeiden kulutus laski 1970-luvun loppupuolella, mutta lisääntyi taas 1980-luvulla
- 1990-luvun alussa kulutus laski, ja se oli alhaisimmallaan vuonna 1996, 1092 kappaletta 15 vuotta täyttäneitä kohden.
- 2000-luvun alussa kulutus on pysynyt suhteellisen samalla tasolla, vuonna 2006 se oli 1 143 kappaletta 15 vuotta täyttäneitä kohden.

Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

Savukkeiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1940 - 2005

Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

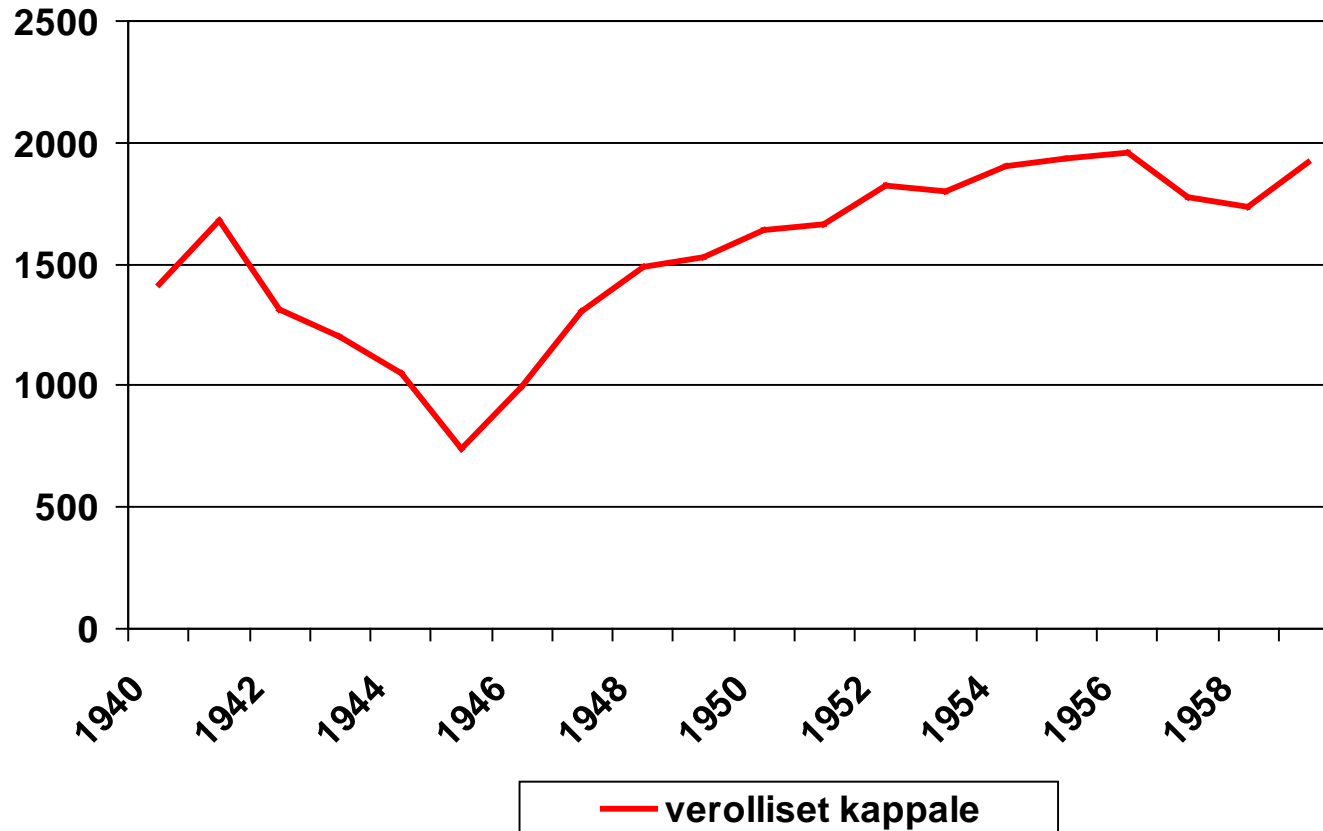
Kulutus väheni

- Pula- ja sotavuosina 1930- ja 1940-luvulla
 - Suurten hinnankorotusten jälkeen 1957, 1964 ja 1976
 - 1975-76 Tupakkatuotteiden nimellishintoja nostettiin seitsemän kuukauden aikana n. 60 %. Samanaikaisesti käytiin tupakkalain eduskuntakäsittelyn aikaan vilkasta julkista keskustelua tupakoinnista.
 - Vuonna 1976 paljon julkisuutta saanut tupakoinnin vähentämiskampanja
- > Paras tulos tupakoinnin vähentämisessä saadaan, kun terveyden edistämistä tuetaan hintapolitiikalla.

Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

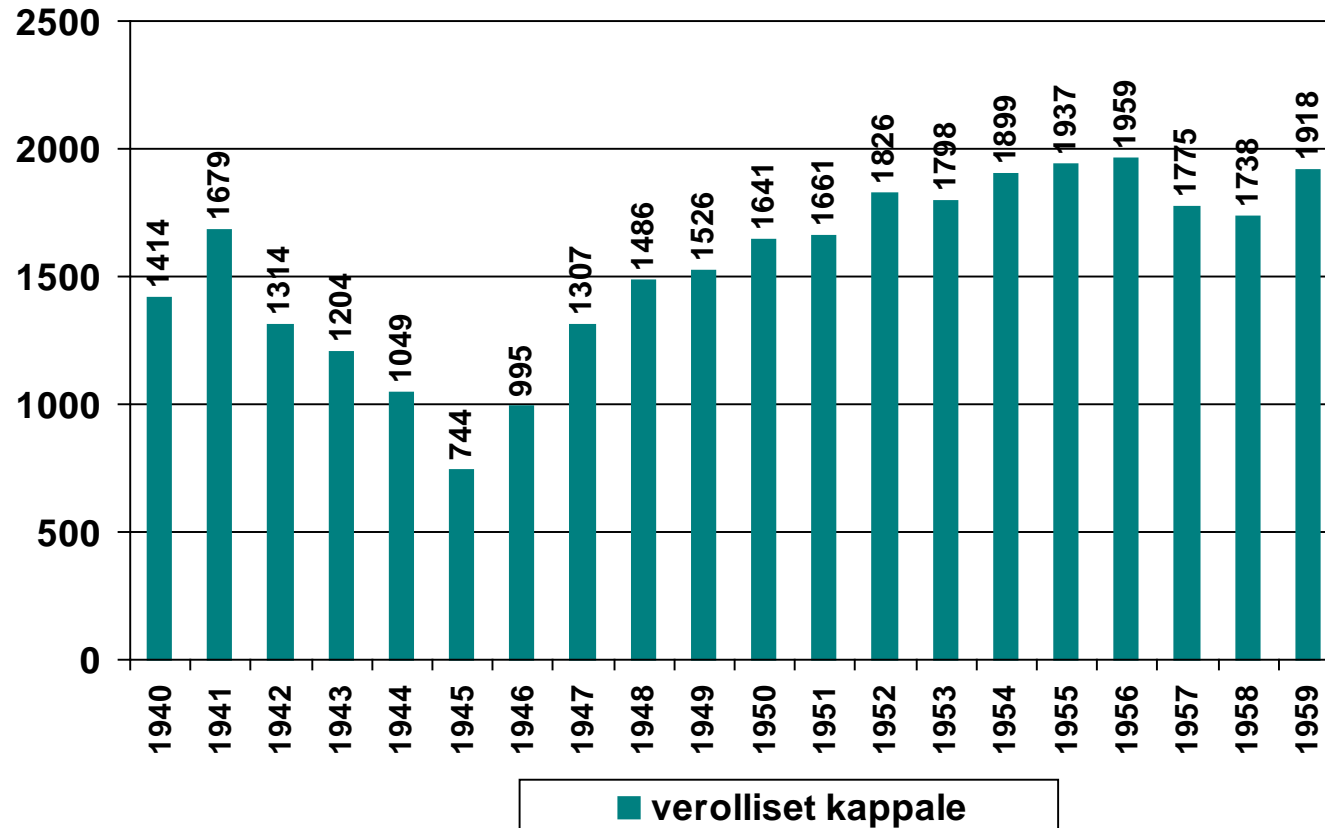
Terveyskasvatuksen neuvottelukunta. Arvio tupakkatuotteiden hinnankorotusten vaikutuksista sekä esitys tupakan hintapolitiikaksi vuosina 1985-1987.

Savukkeiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1940 - 1959

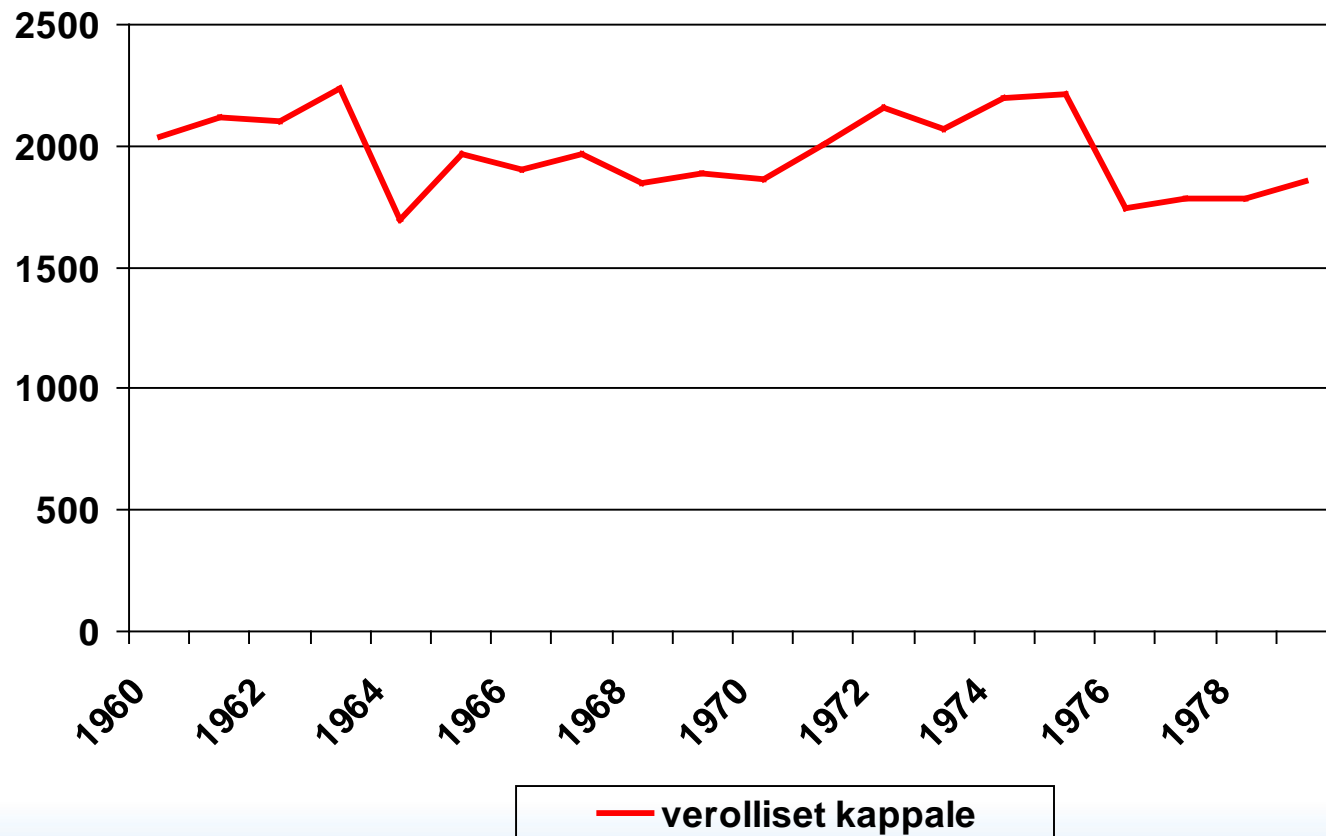
Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

Savukkeiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1940 - 1959

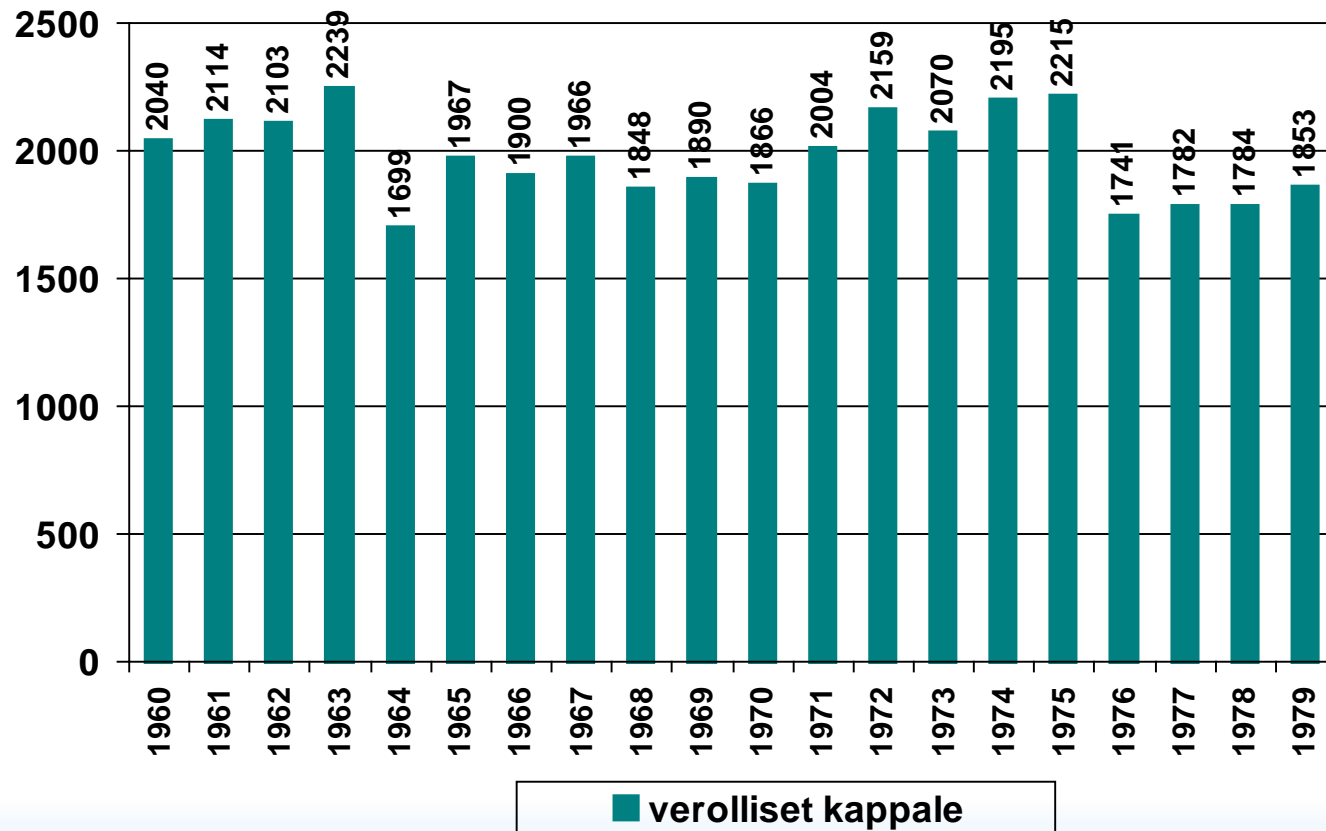
Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

Savukkeiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1960-1979

Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

Savukkeiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1960 - 1979

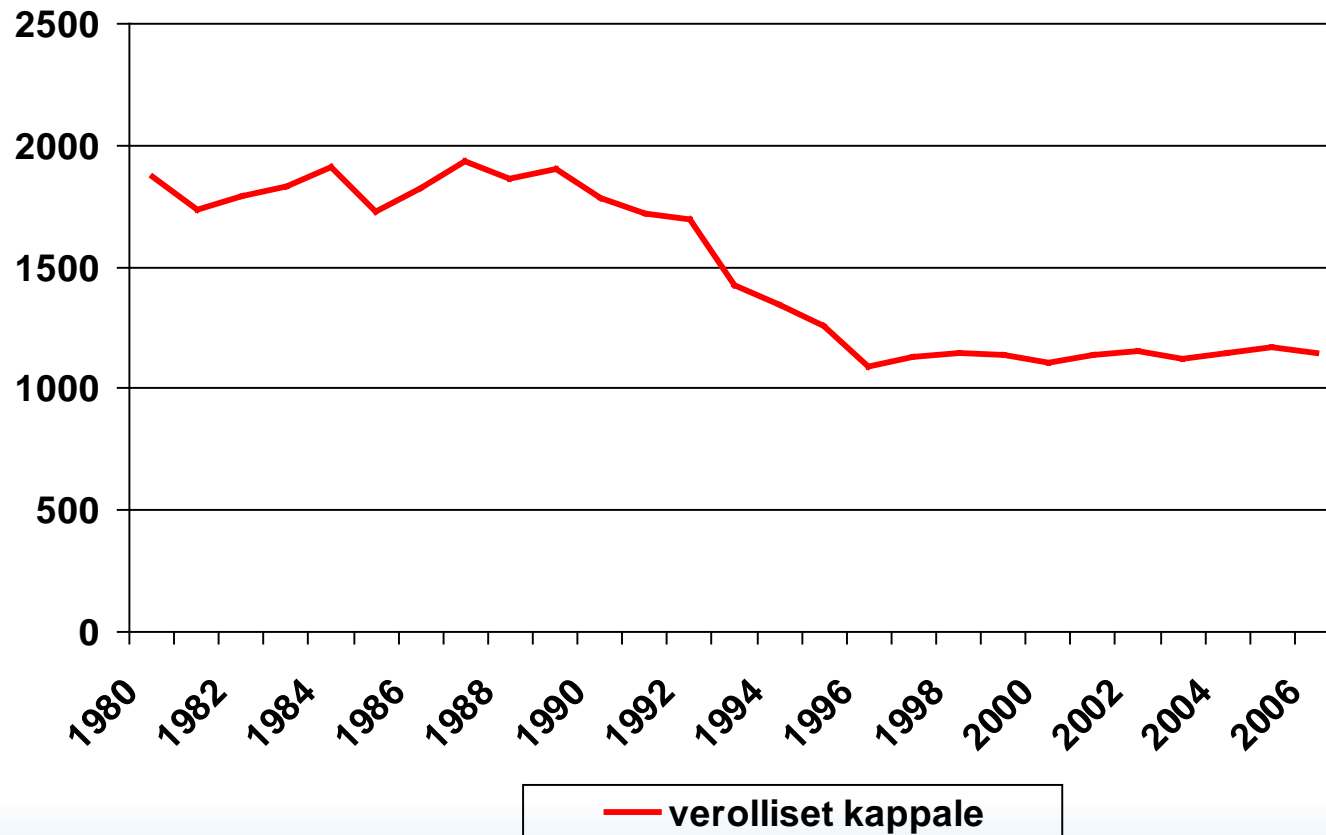
Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

Savukkeiden kulutus Suomessa 1990-luvulla ja 2000-luvun alussa

- Kulutus laskusuuntainen: Vuonna 1990 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohden tupakkatuotteiden kokonaiskulutus oli 10% alempi, kuin vuosina 1970-1975 keskimäärin.
- 1990-luvun laman myötä kokonaiskulutus kääntyi jyrkkään laskuun ja oli vuosina 1996-1997 noin 40% alemmalla tasolla kuin 1970-luvun alussa.
- 1990-luvun jälkipuoliskon talouskasvusta huolimatta tupakkatuotteiden tilastoitu kulutus ei kasvanut (kuten 1980-luvulla), ja on pysynyt samoissa lukemissa 2000-luvun alkupuoliskolla.

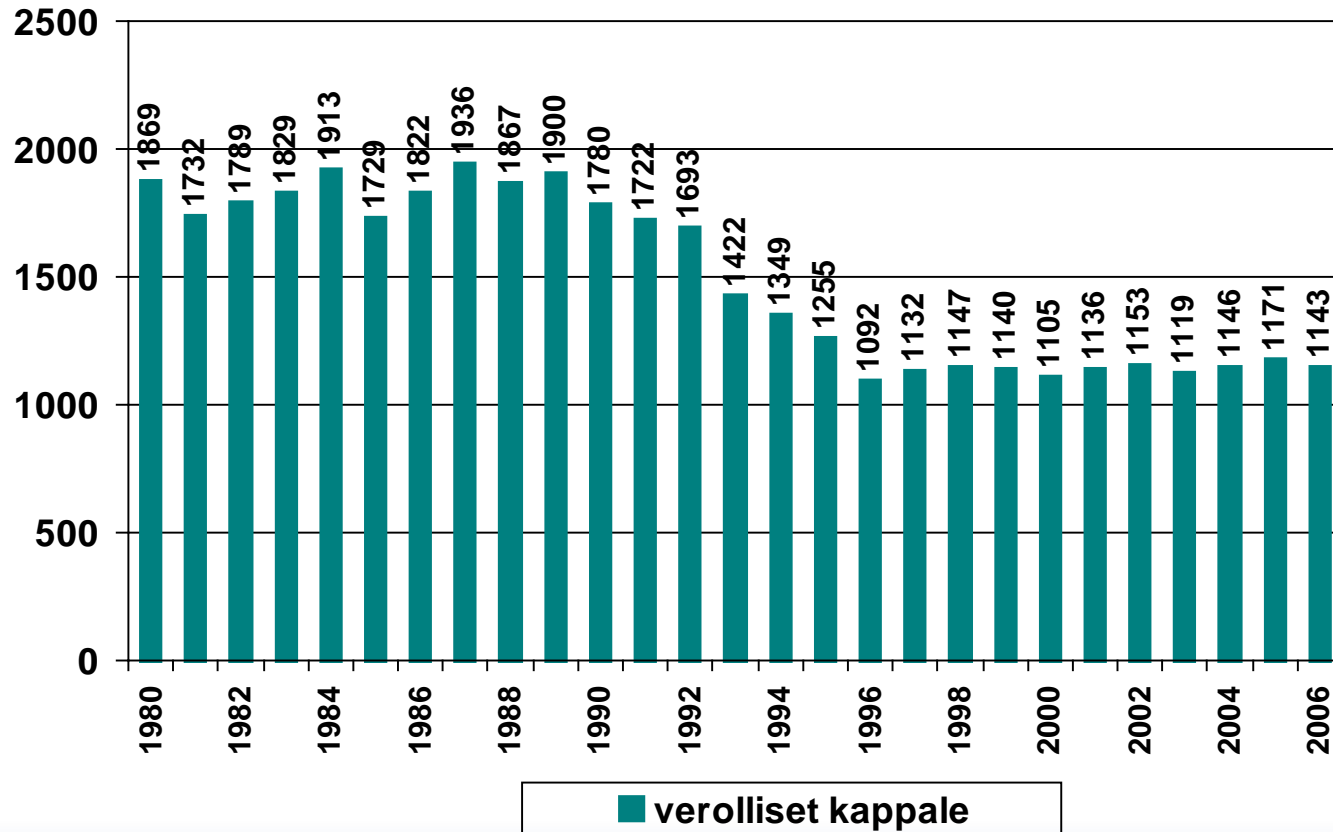
Salomaa J. Tupakkatuotteiden kulutus ja sitä selittävät tekijät Suomessa vuosina 1970-1997.
Tilastoraportti 35/1998.
Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

Savukkeiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1980 - 2006

Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

Savukkeiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1980 - 2006

Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

Tupakoinnin vähentäminen 2000-luvulla

- 2000 tuli voimaan lakimuutos, jolla rajoitettiin tupakointia ravintoloissa ja luokiteltiin ympäristön tupakansavu syöpävaaralliseksi aineeksi.
- 2007 kiellettiin tupakkalain muutoksella tupakointi ravintoloissa ja ravitsemisliikkeissä. Osa ravintoloista sai siirtymäajan 1.6.2009 – saakka.
- Keskeisimpiä toimenpiteitä tupakoinnin vähentämisessä ovat savuttomat elinympäristöt, tupakkatuotteiden mainonnan ja myyntityön kieltäminen, tupakkatuotteiden saatavuuden rajoittaminen, tupakkatuotesäätely, tupakoinnista vierottaminen, yleisen terveystietouden lisääminen, hinta- ja veropolitiikka sekä lasten ja nuorten terveyttä ja tupakoimattomuutta tukevat toimet.
- Suomalaisista miehistä tupakoi päivittäin 24 %, naisista 19 %

Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

Irtotupakka ja nuuska

- Nuuskaa käytti 2005 päivittäin 2,1 % ja satunnaisesti 2,5 % miehistä. Nuuskaa kokeili 26 % miehistä ja 8 % naisista. Naisten päivittäinen nuuskaaminen oli marginaalista.
- Nuuskan myynti ja maahantuonti on elikeinotoiminnassa Suomessa kielletty, mutta nuuskaa saa lain mukaan tuoda ulkomailta omiin tarpeisiin.
- Irtotupakan kysyntä laskee tulotason noustessa.
- Irtotupakan kysyntä heijastaa työttömyysastetta: työttömyys lisää irtotupakan kulutusta. 1990-luvun laman aikaan kulutus nousi selvästi.
- Itsekääriytyt savukkeet lisäsivät suosiotaan 1990-luvulla nuorten keskuudessa. Kasvu pysähtyi 2000-luvun alusta alkaen.

Tilastokeskus. Tupakkatilasto 2006.

KTL. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2006. Kansanterveyslaitoksen julkaisuja B1/2007.